

Zemřel docent Milan Kment

Assoc. Prof. Milan Kment, passed away

Milý Milane, dne 12. 6. 2024 jsi opustil pozemský svět a vznesl se k nebi. Milane, byl jsi velký a slušný člověk, skutečný kamarád, vynikající gastroenterolog a endoskopista. Narodil ses v Praze ve válečném roce 1940. Po maturitě jsi studoval Fakultu všeobecného lékařství, kterou jsi úspěšně zakončil v roce 1963. Pak ses kvůli povinným umístěnkám dostal do severočeského Tanvaldu, později jsi určitý čas strávil v malé nemocnici v Měšicích u Prahy.

Tanvald se stal pro Tvůj život osudovým. I proto, že jsi zde potkal svou budoucí ženu Milenu, která v Tanvaldu pracovala jako zdravotní sestra. Tanvald Ti přinesl i řadu kamarádů, někteří z nich se stali Tvými celoživotními přáteli, jako např. dnes profesor a olomoucký patriot Jiří Ehrmann. I ten se do Tanvaldu dostal na povinnou umístěnkou, ale i díky přátelství s Tebou nikdy nezalitoval. S ním jste si každoročně dopisovali a přáli si při příležitosti Vánoc a měli jste se opravdu rádi. Oba Vás spojovala víra a záliba v historii, ač Ty jsi měl k víře a katolicismu vztah komplikovanější, než by se na první pohled mohlo zdát. Prošel jsi různými vývojovými stadii a Tvá záliba v „kostelníku“ souvisela i se společenskou podstatou Tvé osoby. Měl jsi rád lidi, rád ses mezi nimi pohyboval a velice rád jsi s lidmi komunikoval. Mimo to je víra vždy blízká historii a zajímavým stavbám, které Tě také přitahovaly. V posledních letech života sis oblíbil komunitní centrum při kostele svatého Prokopa na sídlišti Nové Butovice, kam jsi pravidelně docházel. Promlouvat s Bohem, nebo se přátelit s farní komunitou, nebo obé – to víš vlastně jenom Ty. Právě v tomto kostele byla sloužena i zádušní mše po Tvém odchodu.

V Tanvaldu ses setkal i s mým tatínkem Antonínem Martínkem, s nímž jste později pracovali ve Vinohradské nemocnici, byt jste každý působili na jiné klinice. Netřeba zdůraznit, že i s ním jste byli celoživotními přáteli a že právě jeho Tvůj odchod hluboce zasáhl. I díky tomuto přátelství jsme se my dva znali v podstatě od mého narození.

V roce 1969, po osudovém roce 1968, se vracíš zpět do rodné Prahy, kde jsi začal pracovat na II. interní klinice Vinohradské nemocnice, kterou tehdy vedl známý pro-

fesor Jiří Syllaba. Vinohradská nemocnice a její II. interní klinika je s Tebou zkrátka úzce propojena, vždyť jsi zde pracoval desítky let. Tvůj pracovní poměr skončil přesně v den Tvého úmrtí. Dlužno dodat, že před určitým časem došlo ke sloučení obou interních klinik, proto ta Tvá „druhá“ pod tímto názvem již neexistuje. Ale i tak jsi zde pracoval až do konce Tvých dní, jak Ti to jenom těžká choroba umožňovala. V únoru 2024 jsme v Praze pořádali kongres „Prague Endoscopy Days“, jehož součástí bylo i ocenění šesti významných českých a slovenských gastroenterologů v důchodovém věku. Tvůj aktuální zdravotní stav Ti bohužel nedovolil osobně se slavnostního večera zúčastnit a ocenění převzít. Všichni přítomní Tě tak pozdravili na dálku dlouhotrvajícím potleskem a my organizátoři jsme Ti alespoň zaslali videozáznam z této slavnostní chvíle konané v Pražské křižovatce, unikátním a důstojným to pražským prostorem.

Na II. interní klinice jsi působil po dlouhá léta nejen jako vedoucí Gastroenterologického centra, ale po určitou dobu jsi byl i zástupcem přednosty. Po celou dobu

Obr. 1. Milan Kment s Boženou Pekárkovou v Bardejově.

Fig. 1. Milan Kment with Božena Pekárková in Bardejov.

Obr. 2. Milan Kment s Máriou Zakuciovou a Julem Špičákem při příležitosti Hildebrandových gastroenterologických dní.

Fig. 2. Milan Kment with Mária Zakuciová and Julek Špičák on the occasion of the Hildebrand gastroenterology days.

Obr. 3. Milan Kment na vrchu Babka u Řevnic.

Fig. 3. Milan Kment on Babka hill near Řevnice.

Obr. 4. Milan na výletě s rodinou – manželka Milena, dcera Eva a syn Martin.

Fig. 4. Milan on a trip with his family – wife Milena, daughter Eva and son Martin.

Tvého působení jsi vyučoval gastroenterologii a vnitřní lékařství na III. lékařské fakultě Univerzity Karlovy a opravdu jsi patřil mezi velice oblíbené pedagogy.

Nikdy jsi nepatřil mezi zásadní „psavce“, který by s jinými soupeřil o počty publikací v mezinárodních časopisech. Jistě i více než 20 let období normalizace spolu s uzavřeností naší společnosti vůči svobodnému světu hrálo ve Tvých méně intenzivních mezinárodních publikačních aktivitách svou roli. Přesto jsi v roce 1978 obhájil dizertační práci na téma metabolismu mědi a zinku u pacientů s onemocněním jater a v roce 1992 jsi úspěšně habilitoval s prací věnované terapeutické endoskopii. Velmi populární se stala Tvá monografie *Gastrointestinální choroby v graviditě*, která byla vydána v roce 2003. V roce 1986 jsi obdržel cenu Českého literárního fondu za učebnici *Gastroenterologie*, kde jsi byl jedním ze dvou hlavních autorů knihy.

Měl jsi rád endoskopii. V roce 1983 ses zúčastnil endoskopického kongresu v Nancy a později o něm podal zprávu. Oceňoval jsi skutečnost, že součástí kongresu bylo i setkání s architekty, se kterými se diskutovaly problémy uspořádání nových endoskopických vyšetřoven. Ve Francii jsi přednášel své výsledky s polypektomiemi. Významnou byla i Tvá šestiměsíční předrevoluční stáž v New Yorku. Metodu ERCP jsi považoval za geniální. Proto mnohé překvapila Tvá spíše pesimisticky laděná stať z roku 2009 nazvaná

„Endoscopia moribunda vel recidiva?“ Kritizoval jsi tehdejší snahu o rozvoj NOTES (Natural Orifice Transluminal Endoscopic Surgery) s tím, že jde více o techniku než o prospěch pacienta. A konstatoval jsi, že se domníváš, že hlavní vývoj diagnostické i terapeutické endoskopie skončil. Je nabíledni, že od té doby spatřily světlo světa takové metody jako endoskopická nekrektomie nebo rozličné metody submukózní endoskopie, které určitě pacientům prospěch přinesly. Ostatně jsi mi osobně vyjádřil jakousi „pochvalu“, když jsme si povídali o metodě POEM (perorální endoskopická myotomie). Ale podstatou Tvého zamyšlení nebyl ten pesimismus jako takový, ale chtěl jsi vyvolat polemiku a tlumit přílišné nadšení některých hyperaktivních novátorů. A zde jsi měl pravdu, ne vše nové se vždy prosadí a je přínosné. Končit život s několika metalickými stenty v trávicí trubici nebyla záležitost, která by Tě přiváděla k nadšení. Ostatně na konci svého článku píšeš: „Jsem si vědom toho, že tento příspěvek vzbudí mnoho kontroverzních názorů. To je však jeho účelem: vyburcovat spící čtenáře a potenciální autory k polemice.“

Polemizoval jsi i jedinečným způsobem s legendárním Mařatkou. Dovol mi citovat: „Nevím, proč Mařatka považuje požívání mléka za špatné. Komu chutná, může jej pít do smrti a nebude mít osteoporózu, kdo jej nesnáší, vyhýbá se mu.“ Nebo: „Zajímavý je Mařatkův dialektický a v podstatě vstřícný názor na kouření. Musí na

něm být něco kladného. Je to ostatně věcí míry a také módy. V 30.–50. letech by byly film nebo společenská událost bez kouřících osob nemožné. Dnes hrozí za kouření mimo oblast neprodyšného sklepu trvalé zavržení. Je však bohužel nahrazováno „bezpečnějším“ kouřením drog nebo jejich jinou aplikací.“ Podle Tebe jsou Mařatkovy knížky vždy výborné, dobře se čtou, vždy se něco nového a zajímavého dozvíme. Často s ním sdílíme stejný názor, ale jindy mu oponujeme. Oponovat Mařatkovi se v českém prostředí moc nenosilo a dodnes nenosí, ale o to víc vyniká to, že Ty ses toho nikdy nebál. Vždy jsi říkal, co si myslíš. A nepotřeboval jsi k tomu nějaké fráze o spravedlivém světě, zkrátka jsi spravedlivě a slušně žil.

Jsi i čestným členem jak České, tak i Slovenské gastroenterologické společnosti. Ostatně Slovensko a Slováci jsi miloval, přátelil ses s velikány slovenské gastroenterologie, zvláště milí Ti byli primářka Zákuciová a primáři Šafár a Kaščák. A jestli jsi někam opravdu rád vyjžděl, byly to Hildebrandove gastroenterologické dny konané každoročně ve východoslovenském Bardejově. Právě v těchto dnech (srpen 2024) si primář Kaščák připravuje vzpomínku na Tebe jako pravidelného účastníka i aktivního přednášejícího a diskutéra. Účastníci tohoto tradičního kongresu Slovenské gastroenterologické společnosti dodnes vzpomínají, jak jsi na jednom (z nedávných) večírků, který se konal v prostředí venkovního bazénu, někdy před půlnocí

všechny přesvědčoval, že je velmi teplo, a pak ses vysvlékl ze slavnostního oblečení a skočil do plaveckého bazénu se studenou vodou. Bylo chvíli před půlnocí a nezůstal jsi ve vodě sám, následovaly Tě některé další kolegyně a kolegové. Nebylo však již horké léto, ale spíše chladnější září.

Po řadu let jsi byl vedoucím redaktorem časopisu Česká a slovenská gastroenterologie a hepatologie (dnes Gastroenterologie a hepatologie). Působil jsi i jako předseda Centrální etické komise při Ministerstvu zdravotnictví ČR. Úspěšně jsi dovedl k obhajobě čtyři postgraduální studenty, mezi nimiž najdeme i Tvého oblíbence docenta Jana Hajera, který dnes působí ve Fakultní nemocnici Bulovka. Jeho odchod z Vinohradské nemocnice jsi, mimochodem, nepřijmul s nadšením.

Všem z nás, kdo Tě znali, je smutno, že Tě již neslyšíme, že nám již neodvyprá-

viš nějaký nový vtip či že humorně nebudeš glosovat dění ve světě nebo i v rámci naší gastroenterologické komunity. Měl jsi neopakovatelný a specifický smysl pro humor. Osobně si vzpomínám na náš celodenní výlet v okolí Atlanty, byl to den plný humoru, kdy se smál i primář Závada. Navštívili jsme společně počátek známého treku „The Appalachian Trail“ v Georgii (Springer Mountain). Vtipně jsi komentoval naši (čili mou a primáře Závady, tehdy jsme byli mladíci) fyzickou nepřipravenost tento dlouhý trek absolvovat. Nemohl jsi také pochopit, proč se v Americe neuvádí konečná cena (včetně daně), ale jen cena bez daně, takže platící Evropan pak musí vytáhnout z peněženky více, než je na dané cedulce. Sousedloví „plus tax“ jsi tento den použil asi stokrát.

Cestování bylo Tvou vášní, a to nejen v rámci kongresů. Cestoval jsi často sám

a plně jsi využil porevoluční svobody a s Tvou oblíbenou cestovní kancelář CK Kudrna Brno jsi procestoval takřka celý svět. Rád jsi měl i divadlo, hudbu a navštěvoval různé výstavy.

Se svou ženou Milenou máš dvě úspěšné děti, Evu a Martina, a řadu vnoučat. Syn Martin pokračuje v „lékařské tradici“, když pracuje jako patolog v pražském IKEM.

Milý Milane, jednou se snad kdesi na hoře potkáme znovu. A předpokládám, že v Nebi se neendoskopuje, takže budeme mít čas probrat to, co jsme na Zemi nestihli. R.I.P.

Jan Martínek
IKEM, Praha

Pozn. Děkuji za pomoc s fotografiemi synovi Martinovi a primáře Zakuciové.

XXXVII. HILDEBRANDOVÉ BARDEJOVSKÉ GASTROENTEROLOGICKÉ DNI 2024

13. - 14.
SEPTEMBER
2024

SAVE
THE DATE

